

عنوان مقاله:

ابعاد تاب آوری شهری در شرایط بحران به منظور کاهش گسست های فضایی (مطالعه موردی: مناطق ۲ و ۱۲ شهر تهران)

محل انتشار:

فصلنامه شهر ایمن، دوره 4، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

الهه بیگدلی - واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی مرند، ایران

کریم حسین زاده دلیر - واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی، مرند، ایران

بختیار عزت پناه - واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی، مرند، ایران

خلاصه مقاله:

در ادبیات دانشگاهی اخیرا تاکید بر این است که چرا تاب آوری شهری متفاوت از پایداری شهری است. این در حالی است که برنامه های سیاست گذاری شهری از این اصطلاحات تقریبا به جای یکدیگر استفاده می کنند. در این پژوهش با توجه به فرسوده بودن ابنیه، عدم تخلخل و نفوذپذیری کم فضایی، الگوی پراکنش فضایی جمعیت، عوامل موثر بر گسست های کالبدی فضایی در سطح منطقه ۲ و ۱۲ کلانشهر تهران بررسی می شود. پژوهش حاضر در زمره تحقیقات کاربردی است که با روش تحلیلی موردی و رویکرد کمی انجام گرفته است. با توجه به ماهیت داده ها و عدم امکان کنترل رفتار متغیرهای موثر در مسئله نیز از نوع غیرتجربی است. به منظور تحلیل ابعاد تاب آوری، ابتدا به بررسی و تجزیه و تحلیل ۲۱ معیار مطالعاتی مستخرج از مبانی نظری، شامل آمار و اطلاعات اسنادی، منابع سرشماری، طرح ها و اسناد فرادست از جمله مطالعات طرح تفصیلی و حوزه و بلوک آماری ۱۳۹۶ کلانشهر تهران پرداخته شد. پس از استخراج و طبقه بندی معیارهای مورد مطالعه اقدام به عملیاتی کردن و استانداردسازی آنها بر اساس روش های خوشه بندی FCM و K-Means شد. بر این مبنا جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزارهای Arc GIS، Matlab، Excel و EvIEWS استفاده شده است. نتایج این پژوهش ضمن بررسی تفاوت ابعاد کالبدی و فضایی در وضعیت تاب آوری مناطق، موید ناپایداری و افزایش گسست های فضایی در سطح محلات مورد مطالعه است. نتایج این پژوهش بیان می دارد که دورنمای کلی تاب آوری مناطق ۲ و ۱۲ رضایت بخش نبوده و منطقه ۲ دارای وضعیت متوسطی می باشد. از میان محلات منطقه ۲، محلات شهرک غرب، ایوانک، پردیسان شهرک هما، پونک و اسلام آباد با توجه به نوساز بودن، نفوذپذیری مناسب و تراکم فضایی و پراکنش جمعیت نسبتا بهینه با وضعیت تاب آوری متوسط ارزیابی شدند. از میان محلات منطقه ۱۲، محلات بازار، ارگ پامنار، فردوسی و امام زاده یحیی با توجه به فرسوده بودن ابنیه، نفوذپذیری کم فضایی، تمرکز فضایی جمعیت و افزایش گسست کالبدی فضایی خوشه ای با بدترین وضعیت تاب آوری ارزیابی شدند.

کلمات کلیدی:

تاب آوری شهری بحران، گسست فضایی، خوشه بندی میانگین فازی (FCM)، مناطق ۲ و ۱۲ شهر تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1920490>

